

Monitoring efektów realizacji Projektu PL0100 „Wzrost efektywności działalności Inspekcji Ochrony Środowiska, na podstawie doświadczeń norweskich”

Działanie 5.2
„Sposoby udostępniania informacji w społeczeństwie”

**Realizacja Strategii komunikacyjnej działań inspekcyjnych
IOS**

Warszawa, 23-24 kwietnia 2014 r.

Monitoring efektów realizacji Projektu PL0100 „Wzrost efektywności działalności Inspekcji Ochrony Środowiska, na podstawie doświadczeń norweskich”

Działania komunikacyjne są uzależnione od rodzaju grupy docelowej.

Grupami docelowymi strategii komunikacyjnej IOŚ są przede wszystkim:

- media,
- społeczeństwo,
- organy administracji publicznej.

Monitoring efektów realizacji Projektu PL0100 „Wzrost efektywności działalności Inspekcji Ochrony Środowiska, na podstawie doświadczeń norweskich”

Odrębną, wewnętrzną grupą docelową Strategii komunikacyjnej są również pracownicy IOŚ.

Monitoring efektów realizacji Projektu PL0100 „Wzrost efektywności działalności Inspekcji Ochrony Środowiska, na podstawie doświadczeń norweskich”

Odnośnie do **mediów** podstawowym założeniem działań komunikacyjnych jest **szybkie i rzetelne** przekazywanie informacji atrakcyjnej medialnie z poziomu eksperta, a tym samym **wyczerpujące i czytelne** informowanie opinii publicznej.

Monitoring efektów realizacji Projektu PL0100 „Wzrost efektywności działalności Inspekcji Ochrony Środowiska, na podstawie doświadczeń norweskich”

Do najpopularniejszych metod komunikowania się z mediami można zaliczyć:

*komunikację bezpośrednią,
konferencje ,
briefingi,
spotkania prasowe,
wywiady*

*komunikację pośrednią
komunikat prasowy,
publikowanie artykułów
i opracowań tematycznych,
ogłaszanie oficjalnych stanowisk ,
umieszczanie bieżących informacji
na stronach internetowych instytucji.*

Monitoring efektów realizacji Projektu PL0100 „Wzrost efektywności działalności Inspekcji Ochrony Środowiska, na podstawie doświadczeń norweskich”

Przygotowując się do **konferencji prasowej** należy przede wszystkim:

- ustalić jej temat i cel,
- podjąć decyzję, kto ma udzielać informacji i kto będzie prowadził konferencję,
- sporządzić listy gości i dziennikarzy;
- wyznaczyć termin (najlepszym dniem jest środa, najgorszym poniedziałek), godzinę (najwygodniej jest organizować konferencję w godzinach 11–13),
- wyznaczyć miejsce konferencji (pasujące do tematyki, położone w dobrym punkcie miasta, nadające się na wykład),
- sprawdzić, czy termin konferencji nie koliduje z innymi wydarzeniami, inną konferencją o atrakcyjnym dla dziennikarzy temacie,

Monitoring efektów realizacji Projektu PL0100 „Wzrost efektywności działalności Inspekcji Ochrony Środowiska, na podstawie doświadczeń norweskich”

- odpowiednio wcześniej wysłać zaproszenia – imiennie lub na adres redakcji,
- umieścić zaproszenie w serwisie informacyjnym agencji prasowych np. PAP oraz zaprosić na konferencję przedstawiciela wybranej agencji prasowej,
- przygotować materiały informacyjne dla dziennikarzy – skrót najważniejszych wiadomości prezentowanych podczas konferencji,
- przygotować materiały promocyjne – drobne upominki, foldery,
- przygotować salę, sprawdzić, czy działa sprzęt niezbędny do prezentacji,
- przygotować poczęstunek (kawa, herbata, soki, kanapki, ciastka). Warto zamieścić stosowną informację na temat cateringu w zaproszeniu.

Monitoring efektów realizacji Projektu PL0100 „Wzrost efektywności działalności Inspekcji Ochrony Środowiska, na podstawie doświadczeń norweskich”

W przypadku **wywiadu** – niezależnie od rodzaju medium
- przed rozmową wskazane jest:

- zapytać o jego główny temat, czy ma to być np. komentarz do głośnych wydarzeń w danym środowisku, opinia eksperta, przedstawienie nowych informacji itp.
- poznać dziennikarza – jaki ma styl pracy, czy specjalizuje się w tematyce, o której będzie mowa, sprawdzić, jaki jest zasięg pisma czy stacji, do kogo adresowany jest program;
- w przypadku zaproszenia do rozmowy „na żywo” w radiu lub telewizji warto zapytać, czy oprócz nas będą inni rozmówcy, i kto to będzie.

Monitoring efektów realizacji Projektu PL0100 „Wzrost efektywności działalności Inspekcji Ochrony Środowiska, na podstawie doświadczeń norweskich”

Komunikat prasowy wysyła się tylko wtedy, kiedy mamy coś nowego i ważnego do zakomunikowania. Pod względem formalnym komunikat prasowy, ma strukturę odwróconej piramidy.

Jej podstawą, najważniejszą częścią, jest tzw. „*lead*” zawierający najważniejsze informacje:

co? kto? gdzie? kiedy? dlaczego? po co?

Istotnym elementem jest przyciągający tytuł (np. zawierającego liczby i mocne słowa).

w kolejnych akapitach rozwijamy informacje zasygnalizowane w „*leadzie*”.

Monitoring efektów realizacji Projektu PL0100 „Wzrost efektywności działalności Inspekcji Ochrony Środowiska, na podstawie doświadczeń norweskich”

Strony IOŚ powinny być:

- aktualne,
- opatrzone datą, informacją o autorach,
- eleganckie, przyjazne w korzystaniu, poprawne technicznie.

Dobłą praktyką byłoby utworzenie specjalnej *zakładki dla dziennikarzy* - tzw. *press room* - *biuro prasowe*, czy *kącik dla dziennikarzy*, gdzie będą gromadzone gotowe informacje - newsy dla mediów. Albo utworzenie zakładki tzw. FAQ (ang. frequently asked questions) - zbioru najczęściej zadawanych pytań (przez różne osoby z zewnątrz) i udzielanych odpowiedzi.

Sposób postępowania pracowników IOŚ, gdy zadzwoni dziennikarz

jeżeli w naszej jednostce jest osoba wyznaczona do kontaktów z mediami, to należy rozmówcę skierować do tej osoby,

nie należy udzielać odpowiedzi merytorycznej na żywo. Każdy pracownik ma obowiązek skonsultować się ze swoim przełożonym przed udzieleniem pełnej informacji, chyba że pytanie dotyczy prostych danych faktycznych. Dlatego należy zanotować następujące informacje i powiedzieć, że oddzwonimy później:

Monitoring efektów realizacji Projektu PL0100 „Wzrost efektywności działalności Inspekcji Ochrony Środowiska, na podstawie doświadczeń norweskich”

- imię i nazwisko dziennikarza, nr telefonu, adres e-mail,
- nazwę redakcji oraz nazwę programu,
- czy materiał będzie wykorzystany w audycji radiowej, telewizyjnej, czy w wydaniu internetowym,
- ustalić, czego dotyczy sprawa,
- zapisać konkretne pytania. Warto uzyskać jak najwięcej informacji, aby dobrze przygotować się do wywiadu,
- inne źródła informacji w sprawie. Warto zapytać, czy będą inne osoby udzielające wywiadu w danej sprawie,
- ustalić termin udzielenia informacji. Nie należy pytać, na kiedy dziennikarz chce otrzymać odpowiedź – usłyszymy, że od razu. Należy zapytać, kiedy upływa termin dostarczenia materiałów do redakcji/audycji. Należy poinformować, że skontaktujemy się, gdy tylko to będzie możliwe.

Monitoring efektów realizacji Projektu PL0100 „Wzrost efektywności działalności Inspekcji Ochrony Środowiska, na podstawie doświadczeń norweskich”

Jak odpowiadać na pytania dziennikarzy, aby przekazywane komunikaty skutecznie docierały do odbiorców?

- należy wypowiadać się **zrozumiale**,
- należy wypowiadać się **krótko**,
- warto **podawać konkretne przykłady, ciekawostki**,
- należy **reagować szybko** na pytania i prośby dziennikarzy o wypowiedź,
- kontrolujmy to, co mówimy.

Monitoring efektów realizacji Projektu PL0100 „Wzrost efektywności działalności Inspekcji Ochrony Środowiska, na podstawie doświadczeń norweskich”

Dobra i aktualna baza danych z nazwami redakcji, nazwiskami dziennikarzy, numerami telefonów, adresami e-mail

Monitoring efektów realizacji Projektu PL0100 „Wzrost efektywności działalności Inspekcji Ochrony Środowiska, na podstawie doświadczeń norweskich”

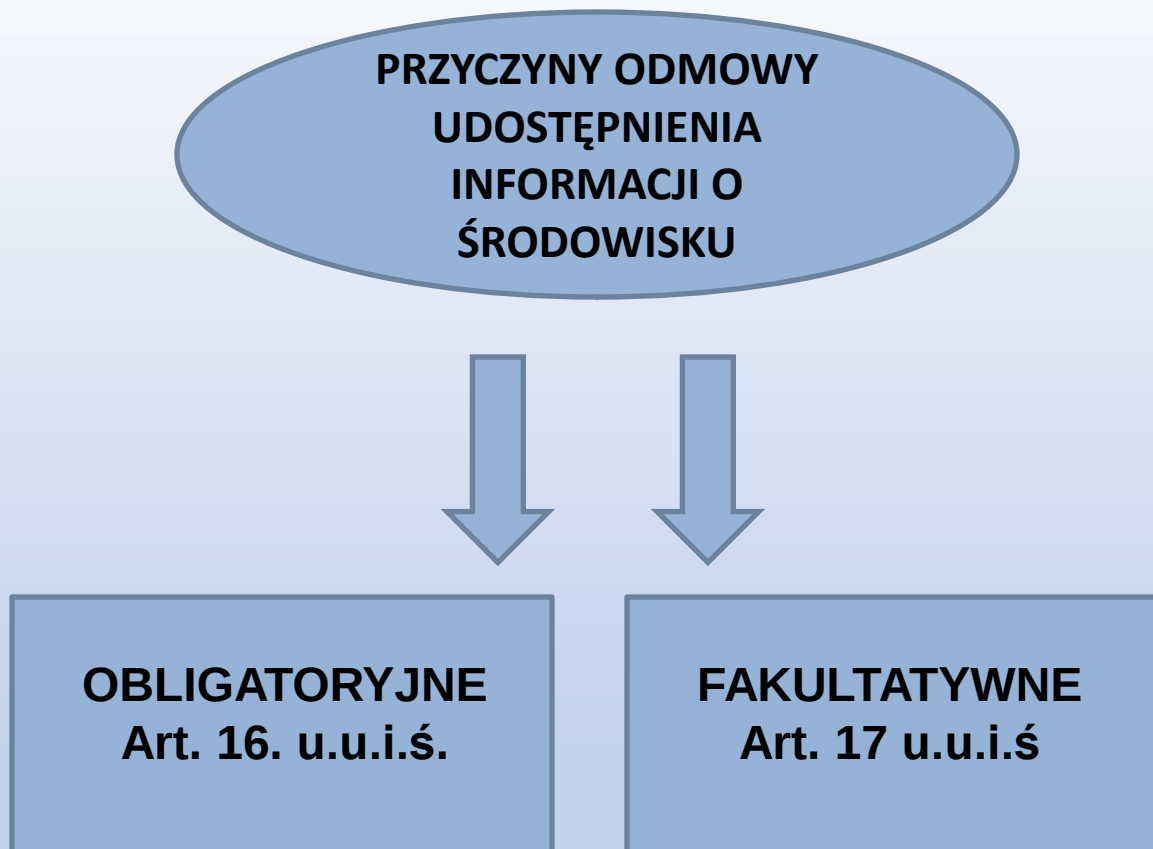

- Dostarczenie dziennikarzom interesujących komunikatów może przełożyć się na **wzrost świadomości społeczeństwa z zakresu ochrony środowiska** i zainteresowania działalnością IOŚ.
- Regularne dostarczanie mediom interesujących treści przyczynia się do ukształtowania **wizerunku eksperta** w swojej dziedzinie.
- Dobrze napisana, ciekawa informacja prasowa może szybko rozprzestrzenić się i **przyciągnąć uwagę osób zainteresowanych daną tematyką**.

Udostępnianie protokołów z kontroli przeprowadzonych przez Inspekcję Ochrony Środowiska

- Zgodnie z aktualnym orzecznictwem, protokoły z kontroli podmiotów korzystających ze środowiska, sporządzane przez IOŚ, stanowią informację publiczną.
- Udostępnianie protokołów IOŚ z kontroli przedsiębiorców następuje wyłącznie po złożeniu przez zainteresowanego wniosku.
- Do udostępniania danych zawartych w protokole stosuje się zasady wskazane w ustawie o udostępnianiu informacji o środowisku.

Monitoring efektów realizacji Projektu PL0100 „Wzrost efektywności działalności Inspekcji Ochrony Środowiska, na podstawie doświadczeń norweskich”

OBLIGATORYJNE (art. 16 u.u.i.ś.)

jeżeli informacje dotyczą:

- **danych jednostkowych** uzyskiwanych w badaniach statystycznych statystyki publicznej **chronione tajemnicą statystyczną**
- **spraw objętych toczącym się postępowaniem sądowym, dyscyplinarnym lub karnym**, jeżeli udostępnienie informacji mogłoby zakłócić przebieg postępowania
- **spraw będących przedmiotem praw autorskich lub patentowych**, jeżeli udostępnienie informacji mogłoby naruszyć te prawa

Monitoring efektów realizacji Projektu PL0100 „Wzrost efektywności działalności Inspekcji Ochrony Środowiska, na podstawie doświadczeń norweskich”

- **danych osobowych dotyczących osób trzecich**, jeżeli udostępnienie informacji mogłoby naruszać przepisy o ochronie danych osobowych
- **dokumentów lub danych dostarczonych przez osoby trzecie**, jeżeli osoby te, nie mając obowiązku ich dostarczenia i nie mogąc być takim obowiązkiem obciążone, dostarczyły je dobrowolnie i złożyły zastrzeżenie o ich nieudostępnianiu
- **dokumentów lub danych**, których udostępnienie mogłoby spowodować zagrożenie dla środowiska lub bezpieczeństwa ekologicznego kraju

Monitoring efektów realizacji Projektu PL0100 „Wzrost efektywności działalności Inspekcji Ochrony Środowiska, na podstawie doświadczeń norweskich”

- **informacji o wartości handlowej**, w tym danych technologicznych, dostarczonych przez osoby trzecie i objętych tajemnicą przedsiębiorstwa, jeżeli ich udostępnienie mogłoby pogorszyć konkurencyjną pozycję tych osób, a złożyły one uzasadniony wniosek o wyłączenie informacji z udostępniania
- **informacje dotyczą przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko**, realizowanych na terenach zamkniętych, co do których nie prowadzi się postępowania z udziałem społeczeństwa

Monitoring efektów realizacji Projektu PL0100 „Wzrost efektywności działalności Inspekcji Ochrony Środowiska, na podstawie doświadczeń norweskich”

- **informacje dotyczą obronności i bezpieczeństwa państwa**
- **bezpieczeństwa publicznego**
- **danych zawartych w rejestrze, o którym mowa w ustawie z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach**

FAKULTATYWNE (art. 17 u.u.i.ś.)

jeżeli:

- udostępnienie wymagałoby dostarczenia dokumentów lub danych będących w trakcie opracowywania
- udostępnienie wymagałoby dostarczenia dokumentów lub danych przeznaczonych do wewnętrznego komunikowania się
- wniosek jest w sposób oczywisty niemożliwy do zrealizowania
- wniosek jest sformułowany w sposób zbyt ogólny

Ustawodawca nie przewidział możliwości odstępstwa od zakazu udostępniania informacji o środowisku w sprawach:

- **objętych toczącym się postępowaniem sądowym, dyscyplinarnym lub karnym, jeżeli udostępnienie informacji mogłoby zakłócić przebieg postępowania**
- **będących przedmiotem praw autorskich lub patentowych, jeżeli udostępnienie informacji mogłoby naruszyć te prawa**
- **dotyczących obronności i bezpieczeństwa państwa**
- **dotyczących bezpieczeństwa publicznego**
- **dotyczących danych zawartych w rejestrze, o którym mowa w ustawie z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach**

Nie podlegają wyłączeniu informacje, o których mowa w punkcie 1 i w punktach 4-8 obligatoryjnych przyczyn odmowy udzielenia informacji, jeżeli wnioskowana informacja dotyczy:

- ilości i rodzajów pyłów lub gazów wprowadzanych do powietrza oraz miejsca ich wprowadzania;
- stanu, składu i ilości ścieków wprowadzanych do wód lub do ziemi oraz miejsca ich wprowadzania;
- rodzaju i ilości wytwarzanych odpadów oraz miejsca ich wytwarzania;
- poziomu emitowanego hałasu;
- poziomu emitowanych pól elektromagnetycznych.

Odmowa udostępnienia informacji publicznej

Przepisy art. 5 ust. 1 i ust. 2 u.d.i.p. określają jako podstawę dopuszczalności ograniczenia prawa do informacji publicznej:

- ochronę informacji niejawnych zgodnie z postanowieniami ustawy z dnia 5 sierpnia 2010r. o ochronie informacji niejawnych
- tajemnicę ustawowo chronioną
- prywatność osoby fizycznej
- tajemnicę przedsiębiorstwa

Monitoring efektów realizacji Projektu PL0100 „Wzrost efektywności działalności Inspekcji Ochrony Środowiska, na podstawie doświadczeń norweskich”

**Odmowa udostępnienia informacji publicznej
oraz umorzenie postępowania o udostępnienie
informacji przez organ władzy publicznej
następują w drodze decyzji**

Monitoring efektów realizacji Projektu PL0100 „Wzrost efektywności działalności Inspekcji Ochrony Środowiska, na podstawie doświadczeń norweskich”

Z beczynnością organu zobowiązanego do udzielenia informacji mamy do czynienia, gdy w sprawie organ nie udzielił informacji w żądanej przez wnioskującego formie, ani nie wydał w tej sprawie decyzji, czyli nie doprowadził do rozpatrzenia wniosku, powodując tym samym beczynność organu zobowiązanego do udzielenia informacji

Monitoring efektów realizacji Projektu PL0100 „Wzrost efektywności działalności Inspekcji Ochrony Środowiska, na podstawie doświadczeń norweskich”

Odmowa udostępnienia informacji ze względu na tajemnicę przedsiębiorcy

Jedną z najczęstszych przyczyn odmowy udostępnienia informacji przez organy Inspekcji Ochrony Środowiska, zarówno w trybie u.u.i.ś., jak również u.d.i.p. **są informacje objęte tajemnicą przedsiębiorcy.**

Monitoring efektów realizacji Projektu PL0100 „Wzrost efektywności działalności Inspekcji Ochrony Środowiska, na podstawie doświadczeń norweskich”

Odmowa udostępnienia informacji ze względu na tajemnicę przedsiębiorcy

Zgodnie z orzeczeniem Naczelnego Sądu Administracyjnego z 5 lipca 2013 r. (I OSK 511/13), **na tajemnicę przedsiębiorcy składają się dwa elementy: materialny** (np. szczegółowy opis sposobu wykonania usługi, jej koszt) oraz **formalny** - wola utajnienia danych informacji

Monitoring efektów realizacji Projektu PL0100 „Wzrost efektywności działalności Inspekcji Ochrony Środowiska, na podstawie doświadczeń norweskich”

DZIĘKUJĘ ZA UWAGĘ

